

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

e-ISSN: 2587-1854

Sayı: 43

Samsun – 2017

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
e-ISSN: 2587-1854
2017 Sayı: 43

ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY
REVIEW OF THE FACULTY OF DIVINITY
e-ISSN: 2587-1854
2017 Number: 43

Ondokuz Mayıs Üniversitesi adına sahibi /
Owner on behalf of Ondokuz Mayıs University
Prof. Dr. Sait BİLGİÇ
Rektör / Rector

Yazı İşleri Müdürü / Editor in Chief
Prof. Dr. Metin YILMAZ
Dekan / Dean

Editör / Editor
Doç. Dr. Cengiz BATUK

Editör Yrd. / Editorial Assistant
Yrd. Doç. Dr. Hasan ATSIZ

Sekreteryaya
Arş. Gör. Halil İbrahim DOĞRAMACI

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Erkan PERŞEMBE
Doç. Dr. Ali BOLAT
Doç. Dr. Ahmet ÇAKIR
Doç. Dr. Cengiz BATUK
Doç. Dr. Metin YILMAZ
Doç. Dr. Recep GÜN
Yrd. Doç. Dr. Hasan ATSIZ
Yrd. Doç. Dr. Halil İbrahim HAKSEVER
Yrd. Doç. Dr. Rıza KORKMAZGÖZ

Yayın Yeri ve Tarihi / Publication Place and Date
Samsun, Aralık 2017

Tashih / Proof Reading
Arş. Gör. Rabia DOĞRU (Türkçe)
Arş. Gör. Tuğba BİLGİN (English)

Bu dergi uluslararası veri indeksi, TUBITAK-ULAKBİM

Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı ve ASOS Index tarafından taranmaktadır.

Yayın Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Abdurrahman HAÇKALI; Doç. Dr. Abdurrahman ÖZDEMİR; Prof. Dr. Abdülbaki GÜNEŞ; Doç. Dr. Ahmet ALBAYRAK; Prof. Dr. A. Ali BAYHAN; Prof. Dr. Ahmet BULUT; Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI; Prof. Dr. Ahmet İshak DEMİR; Prof. Dr. Ahmet KOÇ; Prof. Dr. Ali BULUT; Prof. Dr. Ali Rıza GÜL; Prof. Dr. Ali Osman KURT; Prof. Dr. Ali TOKSARI; Prof. Dr. Ali YILMAZ; Prof. Dr. Ali Rıza AYDIN; Doç. Dr. Ayşe Zişan FURAT; Prof. Dr. Bahattin KÖK; Prof. Dr. Bahattin YAMAN; Doç. Dr. Bekir ŞİŞMAN; Prof. Dr. Bilal SAKLAN; Prof. Dr. Burhanettin TATAR; Yrd. Doç. Dr. Dursun Ali TÖKEL; Prof. Dr. Dilaver GÜRER; Prof. Dr. Enbiya YILDIRIM; Prof. Dr. Ejder OKUMUŞ; Prof. Dr. Eyüp BAŞ; Prof. Dr. Eyyüp TANRIVERDİ; Prof. Dr. Faruk KARACA; Prof. Dr. Gerald R. HAWTING; Prof. Dr. H. Yunus APAYDIN; Prof. Dr. Hakkı ÖNKAL; Prof. Dr. H. Ahmet ÖZDEMİR; Doç. Dr. Halil APAYDIN; Prof. Dr. H. İbrahim BULUT; Prof. Dr. H. İbrahim ŞİMŞEK; Prof. Dr. Harun YILDIZ; Prof. Dr. Hasan AYIK; Prof. Dr. Hasan ONAT; Prof. Dr. Hüseyin KARAMAN; Prof. Dr. Hüseyin YILMAZ; Doç. Dr. Kadir GÜRLER; Prof. Dr. Kaşif Hamdi OKUR; Doç. Dr. İbrahim İŞTAN; Prof. Dr. İsmail YİĞİT; Prof. Dr. İsmet ERSÖZ; Prof. Dr. Kadir ALBAYRAK; Doç. Dr. Kemal ATAMAN; Doç. Dr. Kemal ÖZKURT; Doç. Dr. Kemal ÜÇÜNCÜ; Prof. Dr. Kemal YILDIZ; Prof. Dr. Latif TOKAT; Prof. Dr. M. Doğan KARAÇOKUN; Prof. Dr. M. Münir ATALAR; Y. Doç. Dr. M. Kâmil YAŞAROĞLU; Prof. Dr. Mahmut AYDIN; Prof. Dr. Mehmet ATALAY; Prof. Dr. Mehmet EVKURAN; Prof. Dr. M. Akif KILAVUZ; Prof. Dr. Metin YURDAGÜR; Prof. Dr. Michel REEBER; Prof. Dr. Musa YILDIZ; Prof. Dr. Mustafa ALICI; Prof. Dr. Mustafa BAKTIR; Prof. Dr. Mustafa BİYİK; Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK; Prof. Dr. Mustafa TAVUKÇUOĞLU; Prof. Dr. Münir KOÇTAŞ; Prof. Dr. Nebi GÜMÜŞ; Prof. Dr. Necmeddin GÖKKIR; Prof. Dr. Nihat DALGIN; Prof. Dr. Nurullah ALTAŞ; Prof. Dr. Niyazi USTA; Prof. Dr. Remzi KAYA; Prof. Dr. Ömer Faruk YAVUZ; Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ; Prof. Dr. Ramazan AYVALI; Prof. Dr. S. Sabri YAVUZ; Prof. Dr. S. Leyla GÜRKAN; Prof. Dr. Samim ARGÖNÜL; Prof. Dr. Selahattin POLAT; Doç. Dr. Selim EREN; Prof. Dr. Soner GÜNDÜZÖZ; Prof. Dr. Süleyman TOPRAK; Prof. Dr. Süleyman TULÜCÜ; Prof. Dr. Şevket TOPAL; Prof. Dr. Şevket YAVUZ; Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ; Prof. Dr. Şuyup ÖZDEMİR; Prof. Dr. Üzeyir OK; Prof. Dr. Vejdi BİLGİN; Prof. Dr. Yavuz KÖRTAŞ; Prof. Dr. Yavuz ÜNAL; Prof. Dr. Yurdagül MEHMEDOĞLU

Bu Sayının Hakemleri / Advisory Board (This Issue)

Prof. Dr. Abdullah ÇOLAK; Prof. Dr. Abdurrahman ÖZDEMİR; Prof. Dr. Adem APAK;
Prof. Dr. Ahmet Ali BAYHAN; Prof. Dr. Ahmet YÜKSEL; Prof. Dr. Ali BOLAT; Prof. Dr. Ali BULUT;
Prof. Dr. Burhanettin TATAR; Yrd. Doç. Dr. Cemil KÜÇÜK; Yrd. Doç. Dr. Faruk ÖZDEMİR;
Prof. Dr. Halil İbrahim ŞİMŞEK; Yrd. Doç. Dr. Hasan Selim KIROĞLU; Doç. Dr. İhsan ARSLAN;
Prof. Dr. Kadir GÜRLER; Doç. Dr. Kemal ÖZKURT; Doç. Dr. Kenan AYAR; Doç. Dr. Kerim BULADI;
Prof. Dr. Latif TOKAT; Prof. Dr. Mehmet AZIMLI; Prof. Dr. Mehmet OKUYAN;
Prof. Dr. Musa YILDIZ; Prof. Dr. Mustafa BİYİK; Yrd. Doç. Dr. Nevzat AYDIN;
Doç. Dr. Osman EYÜPOĞLU; Doç. Dr. Recep DEMİR; Prof. Dr. Remzi KAYA;
Prof. Dr. Reşat ÖNGÖREN; Yrd. Doç. Dr. Salih KESGİN; Doç. Dr. Selim EREN;
Prof. Dr. Soner GÜNDÜZÖZ; Doç. Dr. Süleyman TURAN; Prof. Dr. Şevket TOPAL;
Prof. Dr. Vejdi BİLGİN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (OMÜİFD); yılda iki kez yayımlanan hakemli bilimsel süreli bir yaygın organdır. Dergide yayınlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlara aittir. Yazılar; yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayınlanamaz.

Yazışma Adresi / Corresponding Address

Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Dergi) Kurupelit / SAMSUN
Tel: 0362 4576084 Fax: 0362 4576083
e-mail: omuifd@gmail.com web: http://dergipark.gov.tr/omuifd

İÇİNDEKİLER

Makaleler / Articles

- Prof. Dr. Burhanettin TATAR & Arş. Gör. Sümeyye AYDIN
Müzik ve İktidar İlişkisi: Kuramsal ve Tarihsel Bir Analiz 5-30
The Relationship Between Music and Power: A Theoretical and Historical Analysis
-
- Prof. Dr. Osman ŞAHİN
Ahkâm Hadislerinin Çoklu Yöntemle Anlaşılması ve Yorumlanması: 31-73
Namazların Cem'i Örneği
Understanding and Interpretation Ahadith al-Ahkām by Using Multiple Method: The Example of Combining Two Prayers
-
- Prof. Dr. Selim TÜRCAN
Akademik Tefsir Çalışmalarında Alan ve Yöntem Üzerine 75-94
On the Field and Method in Academic Tafseer Studies
-
- Doç. Dr. Cengiz BATUK & Arş. Gör. Dr. Rabia MERT
Sekülerlik ve Dindarlık Arasında Sıkışmış 95-127
Modern Bir Devlet Olarak İsrail
Israel as a Modern State in between Secularity and Religiosity
-
- Doç. Dr. Eyüp NEFES & Prof. Dr. Yılmaz CAN & Doç. Dr. Recep GÜN
Samsun / Vezirköprü'de Çantı Tekniğinde İnşa Edilmiş 129-154
Bir Grup Ahşap Cami
A Cluster of Wooden Mosques Built with Canti Technique in Vezirköprü in Samsun
-
- Yrd. Doç. Dr. Osman KESKİNER
Arap Edebiyatında İnşa ve Rasulullah'ın Mektuplarında 155-192
Kur'ân-ı Kerim'in Etkisi
Insha in Arabic Literature and the Influence of the Qur'an on the Letters of Prophet Muhammed (pbuh)
-
- Yrd. Doç. Dr. Aladdin GÜLTEKİN
Arap Gramerinde Gayr-ı Munsarif Kelimelerin 193-216
Cümle İçinde Farklı Kullanımları
Different Use of Ghair Munsarif (diptote) Words in a Sentence in Arabic Grammar
-

Yrd. Doç. Dr. Yaşar AKASLAN
Kırâat İlmî Sistematiğinde Usûl Kavramları 217-251
Method Concepts in the Quranic Recitation (Qiraa)

Yrd. Doç. Dr. Nadir KARAKUŞ
Haçlı Seferlerinde Üç Kadın ve İslâm Birliğinin Sağlanması 253-282
Three Women in the Crusades and Provision of Islamic Unity

Yrd. Doç. Dr. Eyyup AKDAĞ
Ebû Medyen'in (ö. 594/1197) Hayatı, Tasavvuf Anlayışı ve İstiğfâr Kasîdesi 283-324
Abu Madyan's (D. 594/1197) Life, His Understanding of Sufism and His Repentance Ode

---

Yrd. Doç. Dr. Mehmet UYAR
Şeyh Kavramına Yönelik Eleştiriler Üzerine Bir Değerlendirme 325-353
An Evaluation about the Criticisms of the Concept of Sheikh

Janet SOSKICE
Din Dili 355-368
Religious Language

Kitap Tanıtım ve Değerlendirme / Book Reviews

Arş. Gör. Gülsüm SOLMAZ
Hasan el-Basrî Hayatı, İlmî Kişiliği ve Kelam İlmindeki Yeri 369-372
Mehmet Kubat

Şule ÇAKIR
Hayata Sufi Gözüyle Bakmak 373-376
Şeyman Uludağ

Toplantı Özeti / Meeting Summary

Arş. Gör. Ali SEVER
III. Milletlerarası Sahabe Sempozyumu, İslâm Medeniyetinin Kurucu Nesli Sahabe 377-381
(Sahabe ve Dirâyet İlimleri)

OMÜİFD
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
YAYIN İLKELERİ

1. Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (OMÜİFD); yılda iki kez yayımlanan bilimsel hakemli bir yayın organıdır.
2. OMÜİFD her yıl Mart ve Eylül aylarında yayınlanır.
3. OMÜİFD'nin yayın dili Türkçe ve İngilizce'dir. Talep geldiği takdirde Arapça ve Fransızca makaleler de yayınlanabilir.
4. OMÜİFD'nde telif; çeviri; sadeleştirme; edisyon kritik ve kitap değerlendirmesi çalışmaları yayımlanır.
5. OMÜİFD'nde yayımlanmak üzere gönderilen telif makaleler; Yayın Kurulu tarafından incelendikten sonra konunun uzmanı en az iki hakeme gönderilir ve her iki hakemden de olumlu rapor gelmesi halinde yayımlanır.
6. Hakemlerden biri olumsuz görüş belirttiği takdirde makalenin yayımlanıp yayımlanmamasına Yayın Kurulu karar verir.
7. Hakemlerden biri veya her ikisi; "düzeltmelerden sonra yayımlanabilir" görüşü belirtirse; gerekli düzeltmelerin yapılması için makale yazara iade edilir.

- Düzeltilme yapıldıktan sonra hakemlerin uyarılarının dikkate alınıp alınmadığı Yayın Kurulu tarafından değerlendirilir.
8. Çeviri ve sadeleştirme yazılarında gönderiye metinlerin orijinallerinin bir kopyası da taranarak (bilgisayar ortamına aktarılacak suretiyle) eklenmelidir.
  9. Kitap değerlendirme yazılarının yayınına yayın kurulu karar verir.
  10. Yayımlanmasına karar verilen yazılara; İngilizce başlık; 50-200 kelime arasında İngilizce ve Türkçe özet yazar tarafından eklenir.
  11. OMÜİFD yayınlanan yazıların dil; üslup ve içerik açısından yasal ve hukuki sorumluluğu yazara aittir.
  12. Aşağıda açıklanan yazım ilkelerine ve biçimlendirmeye uyulmadan dergiye ulaştırılan yazılar; hakeme gönderilmeden önce düzeltilmesi için yazara iade edilir.

OMÜİFD
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
YAZIM İLKELERİ

1. Yazılar; PC Microsoft Office Word (Word 97 veya daha ileri versiyonu) programında yazılmalı veya bu programa uyarlanarak gönderilmelidir. Metin sonuna bibliyografya eklenmemelidir. Gönderilen her yazının ekleriyle birlikte toplamı 30 sayfa (8.000 kelimeyi) aşmamalıdır.
2. Sayfa düzeni: A4 boyutunda olmalıdır. Kenar boşlukları soldan 3;5 cm; sağdan 3 cm; üstten 3;5 cm ve alttan 3 cm şeklinde ayarlanmalıdır.
3. Biçim: Metin kısmı Times New Roman yazı tipi; 12 puntoyla; başlıklar bold olarak; metnin tamamı 1;5 satır aralıkla; dipnotlar ise tek satır aralıkla ve 10 punto ile yazılmalıdır.
4. Dipnotlarda aşağıda belirtilen kaynak gösterme usullerine uyulması gerekir:
  - 4.1. Kitap: Yazar adı soyadı; eser adı (*italik*); çeviri ise çevirenin adı (çev.); tahkikli ise (tahk.); sadeleştirme ise (sad.); edisyon ise (ed.: veya haz.); yayınevi; baskı yeri ve tarihi (örnek; İstanbul 2004); cildi (örnek; c. IV); sayfası (s.); sayfadan sayfaya (ss.); Yazma eser ise; Yazar adı; eser adı (*italik*); Kütüphanesi; numarası (no.); varak numarası (örnek; vr. 10b). Hadis eserlerinde varsa hadis numarası belirtilmelidir.

- 4.2. Makale; Yazar adı soyadı; makale adı (tırnak içinde); dergi veya eser adı (*italik*); çeviri ise çevirenin adı (çev.); yayınevi; baskı yeri ve tarihi; cildi (örnek; c. IV); süreli yayın ise (örnek; sayı: 3); sayfası (s.).
- 4.3. Basılmış sempozyum bildirileri ve ansiklopedi maddeleri; makalenin referans verilmiş düzeneyle aynı olmalıdır.
- 4.4. Dipnotlarda ikinci defa gösterilen aynı kaynaklar için; sadece yazarın soyadı veya meşhur adı; eserin kısa adı; cilt ve sayfa numarası yazılır.
- 4.5. Arapça eser isimlerinde; birinci kelimenin ve özel isimlerin baş harfleri büyük; diğerleri küçük harflerle yazılmalıdır. Farsça; İngilizce; vb. diğer yabancı dillerdeki ve Osmanlı Türkçesi ile yazılan eser adlarının her kelimesinin baş harfleri büyük olmalıdır.
- 4.6. Ayetler sure adı; sure no / ayet no sırasına göre verilmeli (örnek; el-Bakara; 2/10).
- 4.7. Dergimizde kullanılan bazı genel kısaltmalar: bakınız (bk.); karşılaştırmız (krş.); adı geçen eser (age); Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi (DİA); MEB İslâm Ansiklopedisi (İA); Kütüphane (Ktp.); numara (no.); ölümü (ö.); tarihsiz (ts.); aleyhî's-selam (s.).